

بررسی تاریخچه توابع حقیقی مثبت و اهمیت آن در نظریه کنترل

مجتبی حکیمی مقدم

دانشگاه آزاد اسلامی واحد گناباد
mojtaba_hakimi@yahoo.com

حمید خالوزاده

دانشگاه خواجه نصیر الدین طوسی
h_khaloozadeh@kntu.ac.ir

چکیده

مرور تاریخچه توابع حقیقی مثبت مبین این حقیقت است که منشأ راهیابی این توابع به عرصه کنترل و فلسفه تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت کمتر مورد توجه اندیشمندان قرار گرفته است و این واقعیت عامل اصلی گرایش به سمت فضای حالت و غفلت از حوزه فرکانس در این زمینه بوده است. از طرفی یک ابزار اصلی در فضای حالت لم کالمن-یاکوبوویچ-پوپوف است، این لم نسخه های متعددی دارد که تنها برخی از آنها معادل تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت در حوزه فرکانس است، لذا تا مدتها پس از معرفی توابع اکیداً حقیقی مثبت قضیه ای که مبین شرایط لازم و کافی برای این توابع باشد ارائه نشد. در حال حاضر نیز با اینکه دانشمندان کنترل در تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت در حوزه فرکانس با هم اتفاق نظر دارند، اما در بیان شرایط لازم و کافی معادل برای این توابع، اختلاف نظر وجود دارد و قضایای متعددی بیان شده است که در جزئیات تفاوتی با هم دارند. عموم این قضایا مبتنی بر ابزار موجود در فضای حالت بخصوص لم کالمن-یاکوبوویچ-پوپوف به اثبات رسیده است. علاوه بر این بررسی گفته های بسیاری از صاحب نظران کنترل در زمینه توابع اکیداً حقیقی مثبت نشان می دهد که آنها هویت این توابع را ناشی از نظریه مدار و شبکه های تلفاتی می دانند، در حالیکه مفهوم شبکه تلفاتی بر اساس تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت معرفی شده است. در این مقاله این واقعیات را مورد بحث قرار می دهیم.

کلمات کلیدی: توابع اکیداً حقیقی مثبت، شبکه های تلفاتی، دیدگاه حوزه فرکانس

۱- مقدمه

در این مقاله زمینه های اولیه اهمیت پیدا کردن توابع حقیقی مثبت در نظریه کنترل مرور می شود. در واقع حل مسأله پایداری مطلق لوری و تعمیم آن به نظریه فراپایداری توسط پوپوف، موجبات ظهور این مفهوم را در عرصه کنترل فراهم آورد. در طراحی و آنالیز سیستمهای غیر خطی، اغلب مفید و امکان پذیر است که سیستم را به یک زیر سیستم خطی و یک زیر سیستم غیر خطی تجزیه کنیم. اگر تابع یا ماتریس تبدیل زیر سیستم خطی حقیقی مثبت باشد آنگاه خواص مهمی دارد که ممکن است منجر به تولید تابع لیاپانوف برای کل سیستم گردد [۹].

یکی از مهم ترین نتایج کار پوپوف در سال ۱۹۶۱ این بود که یک سیستم خطی نامتغیر با زمان فراپایدار است اگر و فقط اگر حقیقی مثبت باشد و بطور مجانبی فراپایدار است اگر و فقط اگر اکیداً حقیقی مثبت باشد. کار پوپوف مبتنی بر حوزه فرکانس بود، اما معیار حوزه فرکانسی او پس از مدت کوتاهی توسط یاکوبوویچ و کالمن بصورت چند نامساوی ماتریسی در فضای حالت تفسیر شد که امروزه به لم کالمن-یاکوبوویچ-پوپوف معروف است.

مرور تاریخچه توابع حقیقی مثبت مبین این حقیقت است که منشأ راهیابی این توابع به عرصه کنترل و فلسفه تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت کمتر مورد توجه اندیشمندان قرار گرفته است و این واقعیت عامل اصلی گرایش به سمت فضای حالت و غفلت از حوزه فرکانس بوده است. یک ابزار اصلی در فضای حالت لم کالمن-یاکوبوویچ-پوپوف است، این لم نسخه های متعددی دارد که تنها برخی از آنها معادل تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت در حوزه فرکانس است، به همین دلیل تا مدتها پس از معرفی توابع اکیداً حقیقی مثبت قضیه ای که مبین شرایط لازم و

کافی برای این توابع باشد ارائه نشد. در حال حاضر نیز با اینکه دانشمندان کنترل در تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت در حوزه فرکانس با هم اتفاق نظر دارند، اما در بیان شرایط لازم و کافی معادل برای این توابع، اختلاف نظر وجود دارد و قضایای متعددی بیان شده است که در جزئیات تفاوتی با هم دارند. عموم این قضایا مبتنی بر ابزار موجود در فضای حالت بخصوص لم کالمن-یاکوبوویچ-پوپوف به اثبات رسیده است. علاوه بر این بررسی گفته های بسیاری از صاحب نظران کنترل در زمینه توابع اکیداً حقیقی مثبت نشان می دهد که آنها هویت این توابع را ناشی از نظریه مدار و شبکه های تلفاتی می دانند، در حالیکه مفهوم شبکه تلفاتی بر اساس تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت معرفی شده است. مفاهیم تابع اکیداً حقیقی مثبت و شبکه تلفاتی هر دو برآمده از کارهای انجام گرفته در نظریه کنترل و در ارتباط با پایداری مطلق در دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ بوده است و لذا هر دو مفهوم برای دانشمندان نظریه مدار کاملاً نا آشناست.

۲- نظریه فراپایداری پوپوف در سیستمهای خطی نامتغیر با زمان

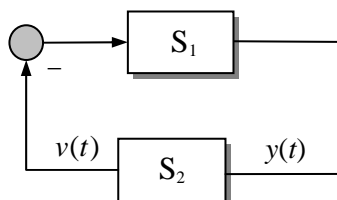
در بکارگیری نظریه پایداری لیاپانوف مشکلی وجود دارد و آن عدم وجود رویه ای کلی برای ساختن توابع لیاپانوف است. از میان تلاش های اولیه ای که برای برطرف کردن این مشکل صورت گرفت می توان به روش پایداری مطلق لوری^۱ (۱۹۵۱) اشاره نمود. لوری و همکارانش برای سیستم هایی که شامل یک بخش خطی و یک بخش غیر خطی بدون حافظه در حلقه پسخور بودند، تابع لیاپانوف با یک معادله جبری مرکب از یک ساختار درجه دوم و انتگرال بخش غیر خطی بنا نهادند. اولین نتایج این بود که غیر خطی باید به بخش معینی از صفحه متعلق باشد و رقابت برای پیدا کردن یک رویه برای حل معادله جبری بود. برای یک دهه رقابتهایی انجام گرفت و بالاخره مسأله پایداری مطلق لوری با یک معیار حوزه فرکانسی توسط پوپوف (۱۹۶۰ و ۱۹۶۲) حل گردید [۶]. در سال ۱۹۶۳ پوپوف مفهوم فرا پایداری را به عنوان یک توسعه طبیعی از پایداری مطلق معرفی کرد. معادل معیار حوزه فرکانسی پوپوف توسط یاکوبوویچ (۱۹۶۲) و کالمن (۱۹۶۳) در ساختار فضای حالت بصورت یک لم که متشکل از چند نامساوی ماتریسی بود، بیان گردید. امروزه این لم به یک ابزار اساسی در نظریه کنترل تبدیل شده است و معروف به لم حقیقی مثبت یا لم کالمن-یاکوبوویچ-پوپوف است. شروط حوزه فرکانس معیار پوپوف و معیار دایروی هر دو مبتنی بر مفهوم تابع حقیقی مثبت استوارند و لم کلیدی فوق این مفهوم را به وجود تابع لیاپانوف مرتبط می سازند. از دید امروز سهم اساسی معیار پوپوف معرفی غیر فعال بودن یا حقیقی مثبت بودن در کنترل پسخور بوده است. برای یک تحقق می نیمال فضای حالتی (A, B, C) از تابع تبدیل $G(s)$ این لم نشان می دهد که حقیقی مثبت بودن $G(s)$ و بخصوص محدودیت حوزه فرکانسی $\text{Re}[G(j\omega)] \geq 0$ معادل وجود یک $P = P^T > 0$ است بطوریکه

$$\begin{aligned} A^T P + PA &\leq 0 \\ PB &= C^T \end{aligned} \quad (1-1)$$

بنابراین غیر فعال بودن $G(s)$ به این معنی است که P نه تنها رابطه لیاپانوف را برآورده می کند بلکه بطور همزمان محدودیت درجه نسبی را که یک شرط ورودی-خروجی است و نیز پایداری صفرها را تضمین می نماید. ماتریس P در واقع بخش درجه دوم تابع لیاپانوف در مسأله لوری را می سازد، بنابراین هر روندی که برای حل معادلات (۱-۱) بکار رود برای ساختن تابع لیاپانوف نیز می تواند مورد استفاده قرار گیرد. یک سیستم فراپایدار با توجه به شکل (۱-۳) بصورت زیر تعریف می شود:

تعریف ۱-۱ [۷] سیستم S_1 فرا پایدار نامیده می شود اگر هر سیستم حلقه بسته با ساختار شکل (۳-۱) و با هر بلوک S_2 که رابطه (۲-۱) را بر آورده کند، پایدار باشد. S_1 و S_2 می توانند سیستمهای غیر خطی یا متغیر با زمان باشند.

$$\int_0^t y(\tau)v(\tau)d\tau \geq 0; \forall t \geq 0 \quad (2-1)$$

فرض کنید بلوک S_1 در شکل (۳-۱) سیستم کنترل پذیر و رویت پذیر

$$S_1 : \begin{cases} \dot{x}(t) = Ax(t) + Bu(t) \\ y(t) = Cx(t) + Du(t) \end{cases} \quad (3-1)$$

باشد.

قضایای اصلی پوپوف بصورت زیر بیان می شود.

قضیه ۱-۱ (فراپایداری) [۷]: سیستم S_1 در رابطه (۳-۱) فرا پایدار است اگر و فقط اگر تابع تبدیل

$$G(s) = D + C(sI - A)^{-1}B \quad (7-1)$$

حقیقی مثبت باشد.

پوپوف پس از مطرح کردن مفهوم فرا پایداری و برای مشخص کردن دسته ای از سیستمهای خطی که بطور مجانبی فرا پایدار هستند، تعریف توابع اکیداً حقیقی مثبت را معرفی نمود.

قضیه ۲-۱ (فراپایداری مجانبی) [۷]: سیستم S_1 در رابطه (۳-۱) بطور مجانبی فرا پایداری است اگر و فقط اگر تابع تبدیل $G(s)$ در رابطه (۷-۱) اکیداً حقیقی مثبت باشد.

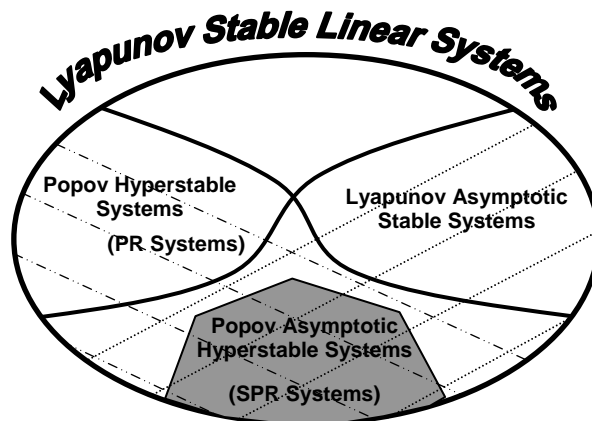
۳- مقایسه پایداری لیاپانوفی و فراپایداری پوپوفی

در رده بندی مفاهیم پایداری، فراپایداری پوپوف قویتر از پایداری لیاپانوف و فراپایداری مجانبی پوپوف قویتر از پایداری مجانبی لیاپانوفی است. در واقع اگر یک سیستم خطی فراپایدار باشد قطعاً پایدار لیاپانوفی نیز خواهد بود ولی عکس این حکم صحیح نیست، به همین ترتیب اگر یک سیستم خطی فراپایدار مجانبی باشد قطعاً دارای پایداری مجانبی لیاپانوفی خواهد بود ولی از پایداری مجانبی لیاپانوفی نمی توان فراپایداری مجانبی را استنتاج کرد و حتی از پایداری مجانبی لیاپانوفی نمی توان فراپایداری پوپوف را نتیجه گیری نمود، بعنوان مثال سیستم با تابع تبدیل

$$G(s) = \frac{s-1}{s^2 + s + 1} \quad (11-2)$$

دارای پایداری مجانبی لیاپانوفی است ولی فرایپایدار (PR) نیست، زیرا فرایپایداری علاوه بر پایداری قطبها، مستلزم پایداری صفرها نیز می باشد.

شکل (۴-۱) ارتباط بین پایداری و فرایپایداری را نمایش می دهد، طبق شکل سیستمهای فرایپایدار مجانبی (SPR)، زیر مجموعه ای از سیستمهای فرایپایدار (PR) و سیستمهای پایدار مجانبی هستند.

بطور کلی یک سیستم خطی فرایپایدار سه ویژگی اساسی دارد که عبارتند از: پایداری قطبها، پایداری صفرها و اینکه اختلاف تعداد قطبها و صفرها نباید از یک بیشتر باشد. دو ویژگی اخیر یعنی پایداری دینامیکهای صفر و محدودیت درجه نسی از مفاهیم هندسه دیفرانسیل بوده و ابزارهای اصلی در بررسی ساختار ورودی- خروجی سیستمهای خطی و غیر خطی هستند و با پسخور ثابت تغییر نمی کنند، به همین دلیل کنترل سیستم با دینامیک های صفر ناپایدار به مراتب مشکل تر از کنترل سیستم با دینامیک های صفر پایدار است [۶].

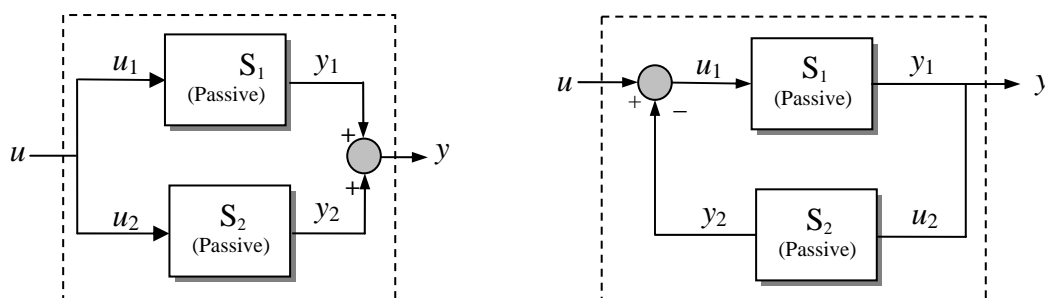
لم زیر یکی از مهمترین نتایج کاربردی توابع اکیداً حقیقی مثبت می باشد:

لم ۱-۱ [۵] سیستم پسخور شکل (۱-۱) را در نظر بگیرید و فرض کنید S_1 یک سیستم خطی و تغییر ناپذیر با زمان با تابع تبدیل اکیداً حقیقی مثبت و تحقق می نیمال (A, B, C) باشد و S_2 تابع بدون حافظه $y_2 = h(t, e_2)$ باشد بطوریکه که $y_2 e_2 = uh(t, u) \geq 0, \forall u \in R, \forall t \geq 0$ و نیز h نسبت به t پیوسته قطعه ای و نسبت به e_2 لپ شیتز محلی است. مبدأ این سیستم حلقه بسته پایدار مجانبی یکنواخت جامع است.

نظریه فرایپایداری از دیر باز در کنترل تطبیقی مدل مرجع مورد استفاده بوده است. روش مستقیم لیاپانوف و قضیه فرا پایداری پوپوف وقتیکه به مسأله کنترل تطبیقی اعمال می گردند نتایج یکسانی را می دهند. مقایسه روی بردار مدل خطا وقتی که ورودی مدل بطور یکنواخت کراندار است نشان می دهد که پایداری و پایداری مجانبی دقیقاً تحت همان شرایطی که برای فرا پایداری و فرا پایداری مجانبی لازم است حاصل می گردد. اگر ورودی مدل خطا نتواند به طور یکنواخت کراندار فرض شود، مسأله با هیچ کدام از این دو روش بطور کامل قابل حل نیست. با این حال در بیشتر مواقع استفاده از نظریه فرا پایداری ساده تر از نظریه لیاپانوف است زیرا نیازی به جستجو برای یک تابع لیاپانوف نخواهد بود [۶].

بدلیل کارهای با ارزشی که در سال ۱۹۷۱ توسط ویلمز و سپس در سال ۱۹۷۵ توسط دسور و ویدیا ساگار انجام گرفت، امروزه بجای اصطلاح فرایاداری از غیر فعال بودن^۲ و بجای اصطلاح فرایاداری مجانبی از تلفاتی بودن^۳ استفاده می شود [۸].

دو ویژگی ترکیبی سیستمهای غیر فعال یا فرایادار که باعث رونق این نظریه در کنترل پسخور شده است عبارتند از اینکه: ترکیب دو سیستم غیر فعال، در ساختار پسخور منفی مطابق شکل (۵-۱) و نیز ترکیب موازی دو سیستم غیر فعال، مطابق شکل (۶-۱) یک سیستم غیر فعال را نتیجه می دهد [۸ و ۹].

۴- تاریخچه توابع تبدیل حقیقی مثبت

مفهوم توابع حقیقی مثبت یا PR در ارتباط با تحقق پذیری امپدانس $Z(s)$ با المانهای مثبت مقاومت، سلف و خازن مطرح شد و شرط کفایت و بسیاری از خواص آن توسط اُت برون^۴ در سال ۱۹۳۰ استخراج گردید، او اثبات کرد که هر تابع تبدیل گویا با ضرایب حقیقی، امپدانس نقطه تحریک یک شبکه تک قطبی خطی، غیر فعال، فشرده، دوجانبه و نامتغیر با زمان است؛ اگر و فقط اگر حقیقی مثبت باشد [۲۱].

پوپوف اولین کسی بود که به ارتباط بین تحقق پذیری در نظریه مدارهای الکتریکی و پایاداری در نظریه کنترل پی برد. او مسأله پایاداری مطلق لوری را که برای یک دهه موضوع اصلی بحث در محافل علمی بود، در سال ۱۹۶۱ بطور کامل حل نمود و سپس نظریه فرایاداری را در سال ۱۹۶۳ بعنوان تعمیمی از پایاداری مطلق بنیان نهاد. به نظر می رسد مفهوم تابع تبدیل اکیداً حقیقی مثبت یا SPR بوسیله پوپوف معرفی شده است و فلسفه طرح این تعریف مشخص کردن آن دسته از سیستمهای خطی نامتغیر با زمان بوده است که بطور مجانبی فرا پایدار هستند، به عبارت دیگر او اثبات کرد که یک سیستم خطی نامتغیر با زمان فرایادار است اگر و فقط اگر PR باشد و بطور مجانبی فرایادار است، اگر و فقط اگر SPR باشد [۱۰]. در حقیقت SPR بودن قوی ترین نوع پایاداری را برای یک سیستم خطی نامتغیر با زمان بیان می دارد و لذا این مفهوم خیلی سریع در زمینه های مختلف کنترل بخصوص کنترل تطبیقی مدل مرجع مورد استفاده قرار گرفت.

با فاصله کمی پس از انتشار کار پوپوف که در واقع یک معیار حوزه فرکانسی بود، یاکوبویچ و کالمن کار پوپوف را در فضای حالت دنبال کردند و معادل فضای حالتی حقیقی مثبت بودن را استخراج نمودند که امروزه به لم حقیقی مثبت یا لم کالمن-یاکوبویچ-پوپوف معروف است. علاوه بر این کالمن نشان داد که حل مسأله معکوس کنترل بهینه بوسیله نظریه فرایاداری به قانون کنترل بهینه LQR منجر می شود [۱۱].

² - Passivity
³ - Dissipativity
⁴ - Otto Brune

در سال ۱۹۷۳ نارندرا و تیلور کارهای انجام شده در ارتباط با پایداری مطلق را جمع آوری کردند و مفهوم تابع تبدیل SPR را از دید نظریه مدار تفسیر نمودند و شبکه تلفاتی خاصی را معرفی نمودند که هر المان آن تلفاتی بود. به این ترتیب که امیدانس نقطه تحریک یک شبکه تک قطبی متشکل از مقاومت، سلف تلفاتی و خازن تلفاتی یک تابع تبدیل SPR است و بالعکس هر تابع تبدیل SPR بصورت امیدانس نقطه تحریک یک شبکه المان به المان تلفاتی قابل تحقق است. منظور از سلف تلفاتی، سلفی است که دارای یک مقاومت سری مثبت باشد و منظور از خازن تلفاتی، خازنی است که دارای یک مقاومت مثبت موازی باشد [۱۲ و ۱۳].

از دیگر کارهای با ارزش نارندرا و تیلور استخراج یک ویژگی مهم فرکانس بالا برای توابع SPR بود که بطور خفیف یک تفاوت کلیدی توابع PR و SPR را آشکار می کرد [۱۲]. آنها همچنین نشان دادند که از دو بیان غالب موجود در آن زمان یکی مبین شرایط لازم و دیگری تنها مبین شرایط کافی است و هیچکدام مبین شرایط لازم و کافی واقعی برای توابع SPR نیستند [۱۴].

متأسفانه با وجود گذشت بیش از چهار دهه از ظهور مفهوم تابع تبدیل SPR در نظریه کنترل و با وجود اتفاق نظر در تعریف حوزه فرکانسی این توابع، هنوز در مورد شرایط لازم و کافی برای تشخیص این توابع یک اتفاق نظر کلی وجود ندارد و کماکان در کتب و مقالات بیانهای متفاوتی برای شرایط لازم و کافی دیده می شود. اولین قضیه شرایط لازم و کافی برای توابع SPR توسط Tao و $Ioannou$ در سال ۱۹۸۷ ارائه شد [۱۴]. قضایای متفاوت دیگری در کتابهای معروفی همچون کتاب سیستمهای غیرخطی خلیل^۵ [۵] و کتاب کنترل غیرخطی اسلُتین^۶ [۹] و کتاب کنترل تطبیقی آستروم^۷ [۳] در این زمینه آمده است که این چهار بیان در جزئیات با هم اختلافهایی دارند، این موضوع در [۱۸] بطور کامل مورد بررسی قرار گرفته است. در کتاب کنترل فازی وانگ^۸ [۴] نیز تعریف جدیدی برای این توابع ذکر شده است که دارای ایراد بنیادی است [۱۸]. همچنین از مفهوم سیستمهای تلفاتی معادل با توابع SPR برداشتهای نادرستی صورت گرفته است، بگونه ای که بر سر SPR بودن دسته خاصی از توابع اختلاف نظر بین دانشمندان وجود دارد که از جمله می توان به دیدگاه های مطروحه در مقاله لزانو^۹ [۱۵-۱۷] و کتاب اسلُتین [۹] اشاره نمود. به نظر می رسد جامع ترین قضیه برای شرایط لازم و کافی در تشخیص توابع SPR قضیه زیر باشد. قضیه [۱۸] تابع تبدیل گویا با ضرایب حقیقی

$$G(s) = k \frac{b(s)}{a(s)} = k \frac{s^m + b_1 s^{m-1} + \dots + b_m}{s^n + a_1 s^{n-1} + \dots + a_n}, \quad k \neq 0$$

SPR است اگر و فقط اگر:

الف. $k > 0$ و $|n - m| \leq 1$ و اگر $|n - m| = 1$ آنگاه $a_1 \neq b_1$.

ب. تمامی قطبهای $G(s)$ دارای بخش حقیقی منفی باشد.

ج. $\text{Re}[G(j\omega)] > 0, \forall \omega \in R$.

۵- نتیجه گیری

به نظر می رسد دو عامل اصلی دور شدن از مفهوم توابع اکیداً حقیقی مثبت گرایش به سمت دیدگاههای فضای حالتی و سعی در معادل سازی مداری این توابع با معرفی شبکه های تلفاتی بوده است. نگاه دقیق به کارهای پوپوف

⁵ - Khalil

⁶ - Slotine

⁷ - Astrom

⁸ - Wang

⁹ - Lozano

در دهه ۱۹۶۰ آشکار می‌سازد که اکیداً حقیقی مثبت بودن اساساً یک معیار حوزه فرکانسی است و باید از این منظر این مقوله را مورد تأمل قرار داد.

۶- مراجع

- [۱] چارلز دسور و ارنست کوه، "نظریه اساسی مدارها و شبکه‌ها" جلد دوم، ترجمه پرویز جبه دار مارالانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۵.
- [۲] وای کای چن، "فیلترهای فعال و غیر فعال"، ترجمه محمد مولوی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، چاپ اول، ۱۳۷۷.
- [۳] کارل جان استروم، یورن ویتن مارک، "کنترل تطبیقی"، ویرایش دوم، ترجمه محمد تقی حمیدی بهشتی، تهران، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۷.
- [۴] لی وانگ، "سیستمهای فازی و کنترل فازی"، ترجمه محمد تشنه لب، نیما صفار پور، داریوش افیونی؛ تهران: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، ۱۳۷۸.
- [۵] خلیل، "سیستمهای غیرخطی"، ویراست دوم، جلد دوم: طراحی و کنترل، ترجمه غلامعلی منتظر، تهران، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۰.
- [6] P. Kokotovic, M. Arcak, "Constructive nonlinear control: a historical perspective," *Automatica*, 37, 637-662, 2001.
- [7] K. S. Narendra, L.S. Valavani, "A Comparison of Lyapunov and Hyperstability Approaches to Adaptive Control of Continuous Systems," *IEEE Trans. Aut. Contr.* Vol. 25, No. 2, pp. 243-247, April 1980.
- [8] I. D. Landau, R. Lozano, M. M'Saad, "Adaptive Control," Springer. *Communications and Control Engineering*, 1997.
- [9] J.-J. E. Slotine, W. Li, "Applied Nonlinear Control," Prentice Hall, 1991.
- [10] B. D. O. Anderson, "A Simplified Viewpoint of Hyperstability," *IEEE, Trans. Ato. Con.* June, 1968.
- [11] R. E. Kalman, "When is a Linear Control System Optimal," *trans. ASME, Series D*, 86, 1-10, 1964.
- [12] K. Narendra and J. Taylor, "Frequency Domain Criteria for Absolute Stability," New York: Academic, 1973.
- [13] J. H. Taylor, "Strictly positive-real functions and the Lefschetz-Kalman Yakubovich (LKY) lemma," *IEEE Trans. Circuits and system*, pp. 310-311, March 1974.
- [14] P. Ioannou and G. Tao, "Frequency domain conditions for strictly positive real functions," *IEEE Trans. Automat. Contr.*, vol.AC-32, pp. 53-54, Jan. 1987.
- [15] H. J. Marquez, C. J. Damaren, "comments on: Strictly Positive Real Transfer Functions Revisited," *IEEE Trans. Auto. Control*, vol. 40, no. 3, March 1995.
- [16] R. Lozano, S. M. Joshi, "reply to: comments on: Strictly Positive Real Transfer Functions Revisited," *IEEE Trans. Auto. Control*, vol. 40, no. 10, Octo. 1995.
- [17] C. Mosquera, L. Leyra, F. Lez, "The robust SPR problem: Design algorithms and new applications," *elsevier, Signal Processing*, 1999. neering, Brigham Young University, 1994.
- [18] M. Hakimi-M, MSc Thesis under title "Revision on the strict positive realness," Ferdowsi university of Mashhad, Iran, 13 July 2005.